

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dato: 24. oktober 2007
Kontor: Kommunaljuridisk kt.
J.nr.: 2007-40082-5
Sagsbeh.: ABP

Besvarelse af spørgsmål nr. 2 (L 205), som Folketingets Kommunaludvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 24. september 2007

Spørgsmål 2:

" Under henvisning til punkt 3 i ministerens besvarelse af spørgsmål 1, anmodes der om teknisk bistand til udarbejdelse af lovforslag i overensstemmelse med ministeriets lovtekniske bemærkninger i svaret og således, at der vil være tale om 2 selvstændige lovforslag. Et vedrørende prioriteret sideordnet opstilling og et vedrørende forslaget om en ny fordeling af partistemmer."

Svar:

Ministeriet skal generelt bemærke, at der alene er tale om lovteknisk bistand. For så vidt angår regeringens holdning til hensigtsmæssigheden af lovforslagene henvises til det herom anførte under 1. behandlingen af lovforslag nr. L 205.

a. Et lovforslag vedrørende indførelse af prioriteret sideordnet opstilling vil under iagttagelse af ministeriets lovtekniske bemærkninger i besvarelsen af spørgsmål nr. 1 til lovforslag nr. L 205 kunne se således ud:

Forslag

til

Lov om ændring af lov om valg til Folketinget

(Indførelse af prioriteret sideordnet opstilling)

§ 1

I lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 1292 af 8. december 2006, som ændret ved lov nr. 513 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. § 40, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes:

”Stk. 2. Kandidaterne anføres i alfabetisk rækkefølge på stemmesedlen, jf. dog stk. 3 og 4. Efter opstillingskredsens kandidater anføres eventuelle øvrige kandidater i storkredsen i alfabetisk rækkefølge, jf. dog stk. 4.

Stk. 3. Et parti, der har sideordnet opstilling i en eller flere opstillingskredse, kan anmelde, at en bestemt kandidat anføres først på stemmesedlen i den eller de pågældende opstillingskredse (nominering), jf. § 41, stk. 2. Efter den nominerede kandidat anføres opstillingskredsens øvrige kandidater i alfabetisk rækkefølge. Efter opstillingskredsens kandidater anføres eventuelle øvrige kandidater i storkredsen i alfabetisk rækkefølge.

Stk. 4. Et parti, der har sideordnet opstilling i en eller flere opstillingskredse, kan anmelde, at storkredsens kandidater anføres i den af partiet prioriterede rækkefølge på stemmesedlen (prioriteret sideordnet opstilling), jf. § 41, stk. 3. Opstillingskredsens kandidater skal dog anføres før eventuelle øvrige kandidater i storkredsen.”

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 5 og 6.

2. I § 41 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

”Stk. 3. Inden for de frister, der er anført i stk. 1, kan et parti, der har sideordnet opstilling i en eller flere opstillingskredse, anmelde en prioriteret sideordnet opstilling i den eller de pågældende opstillingskredse.”

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

3. I § 41, *stk. 3*, der bliver stk. 4, ændres ”stk. 1 og 2” til: ”stk. 1 – 3”.

4. I § 42, *stk. 1*, indsættes som 2. *pkt.*:

”Hvis et parti med sideordnet opstilling i en eller flere opstillingskredse har anmeldt en prioriteret rækkefølge for sine kandidater i den eller de pågældende opstillingskredse, jf. § 41, stk. 3, skal anmeldelsesmyndigheden snarest muligt efter udløbet af fristen i § 37, jf. § 41, tillige udarbejde en fortegnelse, der for den eller de pågældende opstillingskredse angiver den rækkefølge, hvori alle det pågældende partis kandidater i storkredsen skal anføres på stemmesedlen for den eller de pågældende opstillingskredse.”

5. I § 43, *stk. 3, 2. pkt.*, ændres ”§ 40, stk. 2” til: ”§ 40, stk. 2 – 4”.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2008 og finder anvendelse for folketingsvalg, der udskrives den 1. juli 2008 eller senere.

Ministeriet skal knytte følgende bemærkninger til den foreslåede lovtekst:

Som anført i pkt. 1.2. i besvarelsen af spørgsmål nr. 1 til lovforslag nr. L 205 virker det bedst stemmende med folketingsvalglovens systematik at betragte prioriteret sideordnet opstilling som en ny og udvidet adgang for partiet til at fravige den lovbestemte rækkefølge for kandidaterne på stemmesedlen i tilfælde af sideordnet opstilling. I overensstemmelse med dette princip er de foreslåede regler om prioriteret sideordnet opstilling anført i et særligt stykke (stk. 4) i bestemmelsen i folketingsvalglovens § 40 vedrørende sideordnet opstilling som en undtagelse til den lovbestemte rækkefølge for kandidaterne på stemmesedlen i tilfælde af denne opstillingsform, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Som anført i pkt. 1.1. i besvarelsen af spørgsmål nr. 1 til lovforslag nr. L 205 bør det ligesom efter den gældende folketingsvalgslov gælde som et ufravigeligt princip, at den eller de kandidater, der er opstillet i opstillingskredsen, anføres først. I overensstemmelse med dette princip er der i den foreslåede bestemmelse om prioriteret sideordnet opstilling indsat en bestemmelse om, at opstillingskredsens kandidater skal anføres før eventuelle øvrige kandidater i storkredsen, jf. lovforslaget til § 40, stk. 4, 2. pkt., under § 1, nr. 1.

Som anført i pkt. 1.2. i besvarelsen af spørgsmål nr. 1 til lovforslag nr. L 205 kræver udnyttelsen af adgangen til ved prioriteret sideordnet opstilling at fravige den lovbestemte rækkefølge for kandidaterne på stemmesedlen ved sideordnet opstilling en skriftlig anmeldelse til anmeldelsesmyndigheden. Som anført i pkt. 1.3. i samme besvarelse bør anmeldelsen af prioriteret sideordnet opstilling ske inden for samme frister som partiets anmeldelse af andre fravigelser af den lovbestemte rækkefølge for kandidaterne på stemmesedlen (anmeldelse af partiliste og nominering), dvs. senest kl. 12 ti dage før valgdagen og tidligst, når valget er udskrevet. Som anført i pkt. 1.4. i samme besvarelse er bestemmelserne herom indsat som nye stykker i folketingsvalglovens § 41 om, inden for hvilken frist og til hvilken myndighed partiernes anmeldelser af fravigelser af den lovbestemte rækkefølge af partiets kandidater på stemmesedlen skal ske. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2 og 3.

Som anført i pkt. 1.5. i besvarelsen af spørgsmål nr. 1 til lovforslag nr. L 205 vil en ordning med adgang til særskilt prioritering i de enkelte opstillingskredse indebære, at den samlede fortegnelse over alle opstillede kandidater i en storkreds, anmeldelsesmyndigheden skal udarbejde i medfør af folketingsvalglovens § 42, stk. 1, skal suppleres med særskilte fortegnelser for hver af de opstillingskredse, hvor blot ét parti har anmeldt prioriteret sideordnet opstilling. Der er derfor i lovforslagets § 1, nr. 4, indsat en bestemmelse om, at anmeldelsesmyndigheden har pligt til at udfærdige sådanne særskilte fortegnelser.

Indenrigs- og sundhedsministeren vil i henhold til den gældende bemyndigelse i folketingsvalglovens § 42, stk. 3, forud for hvert valg skulle meddele

anmeldelsesmyndigheden bl.a., til hvilke myndigheder de særskilte fortegnelser skal sendes. Bemyndigelsen vil bl.a. blive udnyttet til at bestemme, at de særskilte fortegnelser skal sendes til valgbestyrelsen for den opstillingskreds, den pågældende særskilte fortegnelse vedrører. Det bemærkes herved, at de særskilte fortegnelser ikke i medfør af folketingsvalglovens § 42, stk. 2, vil skulle sendes til valgbestyrelserne i hver opstillingskreds i storkredsen.

b. Et lovforslag vedrørende ny fordeling af partistemmer vil under iagttagelse af ministeriets lovtekniske bemærkninger i besvarelsen af spørgsmål nr. 1 til lovforslag nr. L 205 kunne se således ud:

Forslag

til

Lov om ændring af lov om valg til Folketinget

(Anmeldelse af ingen fordeling af partistemmer)

§ 1

I lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 1292 af 8. december 2006, som ændret ved lov nr. 513 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. I § 40, stk. 3, indsættes som 2. pkt.:

”Et parti, hvis kandidater i storkredsen hver især er opstillet i alle opstillingskredse i storkredsen, kan dog for den pågældende storkreds anmelde, at partistemmerne i storkredsen ikke tilfalder nogen kandidat for partiet i storkredsen, jf. § 41 a.”

2. Efter § 41 indsættes før overskriften til § 42:

” **§ 41 a.** Senest kl. 12 ti dage før valgdagen kan et parti, hvis kandidater i storkredsen hver især er opstillet i alle opstillingskredse i storkredsen, for den pågældende storkreds anmelde, at partistemmerne i storkredsen ikke tilfalder nogen kandidat for partiet i storkredsen. Anmeldelse kan tidligst ske, når valget er udskrevet.

Stk. 2. Anmeldelser efter stk. 1 skal ske skriftligt til anmeldelsesmyndigheden.”

3. I § 73, stk. 5, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

”Har et parti, hvis kandidater i storkredsen hver især er opstillet i alle opstillingskredse i storkredsen, for den pågældende storkreds anmeldt, at parti-

stemmerne i storkredsen ikke tilfalder nogen kandidat for partiet i storkredsen, jf. § 41 a, tilfalder partistemmerne ikke nogen kandidat for partiet i storkredsen, men anføres særskilt som "Andre partistemmer".

4. I § 73, stk. 5, 2. pkt., der bliver 3. pkt., indsættes efter "Ved sideordnet opstilling": "i øvrigt".

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2008 og finder anvendelse for folketingsvalg, der udskrives den 1. juli 2008 eller senere.

Ministeriet skal knytte følgende bemærkninger til den foreslåede lovtekst:

Som anført i pkt. 2.1. i besvarelsen af spørgsmål nr. 1 til lovforslag nr. L 205 er bestemmelsen i L 205 om, at et parti kan bestemme, at partistemmerne i storkredsen fordeles mellem partiets kandidater i storkredsen ud fra kandidaternes personlige stemmetal i storkredsen, i dette lovforslag erstattet af en bestemmelse om, at partistemmerne i storkredsen ikke tilfalder nogen af partiets kandidater i storkredsen, jf. lovforslagets § 1, nr. 1. For det første er det ikke nødvendigt med en fordeling af partistemmerne i storkredsen, når en sådan fordeling alligevel vil indebære, at partiets kandidater vælges i den rækkefølge, der følger af deres personlige stemmetal i storkredsen. For det andet kan valgbestyrelserne ikke i de valgbøger, der udfærdiges for hver opstillingskreds, foretage en sådan fordeling.

Som anført i pkt. 2.3. i besvarelsen af spørgsmål nr. 1 til lovforslag nr. L 205 må det være en forudsætning for, at partistemmerne i en storkreds ikke tilfalder nogen af partiets kandidater, at partiet har valgt fuldstændig sideordnet opstilling. Ellers ville det være lige meget for en kandidats chancer for at blive valgt, i hvor mange opstillingskredse vedkommende opstillede. Dette ville efter ministeriets opfattelse være svært at forene med, at kandidater stiller op i en opstillingskreds og ikke i en storkreds. Efter lovforslagets § 1, nr. 1, er adgangen til at anmelde, at partistemmerne i storkredsen ikke tilfalder nogen af partiets kandidater i storkredsen, derfor gjort betinget af, at kandidaterne i storkredsen hver især er opstillet i alle opstillingskredse i storkredsen.

Som anført i pkt. 2.2. i besvarelsen af spørgsmål nr. 1 til lovforslag nr. L 205 er adgangen til at anmelde, at partistemmerne i storkredsen ikke tilfalder nogen af partiets kandidater i storkredsen, gjort uafhængig af, om partiet har anmeldt prioriteret sideordnet opstilling, jf. det særskilte lovforslag herom, der ønskes udarbejdet ifølge spørgsmål nr. 2.

Et partis anmeldelse af, at partistemmerne i storkredsen ikke tilfalder nogen af partiets kandidater i storkredsen, bør i lighed med anmeldelsen af prioriteret sideordnet opstilling, jf. det særskilte lovforslag herom, ske skriftligt til anmeldelsesmyndigheden inden for samme frister som partiets anmeldelse af fravigelser af den lovbestemte rækkefølge for kandidaterne på stemme-

sedlen (anmeldelse af partiliste og nominering), dvs. senest kl. 12 ti dage før valgdagen og tidligst, når valget er udskrevet. En særskilt bestemmelse herom er derfor indsat i lovforslagets § 1, nr. 2.

Den samlede fortegnelse over alle opstillede kandidater i en storkreds, anmeldelsesmyndigheden i medfør af folketingsvalglovens § 42, stk. 1 og 2, skal udarbejde og sende til bl.a. valgbestyrelserne for hver opstillingskreds i storkredsen, vil i givet fald skulle indeholde oplysning om, at partistemmerne for et parti ikke skal tilfalde nogen kandidat for partiet i storkredsen. Indenrigs- og sundhedsministeren vil i henhold til den gældende bemyndigelse i folketingsvalglovens § 42, stk. 3, forud for hvert valg skulle meddele anmeldelsesmyndigheden dette.

Som anført i pkt. 2.1. og 2.4. i besvarelsen af spørgsmål nr. 1 til lovforslag nr. L 205 er der i folketingsvalglovens § 73 om, hvilken fordeling af partistemmer valgbestyrelsen skal foretage, indsat en bestemmelse om, at valgbestyrelsen, hvis et parti med fuldstændig sideordnet opstilling har anmeldt, at partistemmerne i storkredsen ikke tilfalder nogen af partiets kandidater i storkredsen, skal anføre partistemmerne særskilt som "Andre partistemmer", jf. lovforslagets § 1, nr. 4.